Cena pojedyńczego egzempl. 10 gr.

Dzisiejszy numer zawiera 4 strony

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnoszeniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10—12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków, budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski“ wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 99 | Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 24 sierpnia 1933 r. | Rok XIII

Napór hitleryzmu na kraj helwetów

Gdy pod koniec września zbierze się Liga Narodów, możliwe, że klientem jej będzie po raz pierwszy...... Szwajcarja. Ta sama właśnie Szwajcarja, którą ojcowie międzynarodowego aeropagu, Wilson, Clemenceau, Lloyd George, obrali tuż po wojnie światowej jako siedzibę instytucji, mającej sprowadzać do wspólnego mianownika zgody i porozumienia wszelakie konflikty między państwami europejskiemi.

Wybór padł na Szwajcarję, jako idealny teren neutralny, jako kraj, który od stuleci rozwiązał zagadnienie zgodnego współżycia trzech narodów (francuskiego, włoskiego, niemieckiego), kraj, przodujący w Europie silnym nurtem demokratycznym, wzorową humanitarnością i kulturalnością. —

I to bardzo jest możliwe, że pierwszy delegat Szwajcarji w Lidze Narodów, p. Motta będzie zmuszony wytoczyć przed forum międzynarodowe sprawę własnego kraju, prosić o pomoc przeciw zakusom zewnątrz, — godzącym w spokój Szwajcarji.

Od szeregu dni opinja publiczna kraju Helwetów jest poważnie zaniepokojona. Prasa Szwajcarska odbrzmiewa silnie tem zaniepokojeniem.

Cóż się stało? Jakie przyczyny tych alarmów, coraz donioślejszych?

Oto hitleryzm próbuje wedrzeć się na brzegi jezior Bodeńskiego czy Czterech Kantonów. Z Argowji, Turgowji, ze szczytów Berneńskiego Oberlandu dochodzą alarmujące wiadomości. Nad granicą powtarzają się wciąż prowokacyjne incydenty: to grupa umundurowanych hitlerowców wkracza na terytorjum szwajcarskie, to strażnicy graniczni niemieccy lądują na wyspach na Renie i pod groźbą rewolwerów dokonują na terenie szwajcarskim rewizyj i aresztowań.

Ale są i poważniejsze rzeczy. Berneński „Bund“ cytuje szereg faktów, dowodzących, że hitlerowcy wykupują z rozkazu swego rządu w Szwajcarji — tej jej części, którą zamieszkuje ludność niemiecka — domy, hotele, posiadłości wiejskie.

Różne korporacje national-socjalistyczne zakupiły sobie w Szwajcarji letnie osiedla, co — przy obecnej niemożności transferów dewizowych — mogło się stać tylko na płaszczyźnie systematycznej akcji partyjnej. Na wielu masztach Helwecji załopotały już sztandary z czarną swastyką....

Dalej jeszcze idzie prasa romańska w Szwajcarji. Poważny organ w „Gazette de Lausanne“ oświadcza wprost:

„Wiemy na podstawie pewnych danych, że dzisiejsi przywódcy Rzeszy nie robią żadnej różnicy między niemiecką irredentą w Austrji a także irredentą w Szwajcarji. Zaczęli oni od Austrji, bo jest to łatwiejsze i logiczniejsze zarazem.

Gdy jednak Rzesza otoczy nas półkolem, przyjdzie czas i na nas“.

Szwajcarja jest zatem uprzedzona o tem, co jej grozi i poczyna zajmować pozycję obronną wobec zakusów hitleryzmu.

Na razie czyni to oczywiście tylko w formie enuncjacyj prasowych, by po pierwsze uświadomić własnych obywateli o niebezpieczeństwie, a powtóre zwrócić uwagę zagranicy na to, co się w Szwajcarji dzieje.

Ale gdyby akcja agresywna hitleryzmu pogłębiła się w dalszym ciągu, nie ulega wątpliwości, że Szwajcarja byłaby zmuszona do bardziej energicznych wystąpień obronnych. Przedewszystkiem oczywiście na terenie Ligi Narodów, na którym zapewne też i znajdą się sprawy ochrony niepodległości Austrji.

Wrześniowa sesja Ligi może zatem przybrać bardzo interesujący charakter....

Zgoda rządu polskiego na przelot 100 niemieckich samolotów

WARSZAWA. Między 24 a 27 bm. aerokluby niemieckie urządzają turystyczny lot naokoło Niemiec. Trasa tego lotu, w którym bierze udział około 100 samolotów, obejmuje również Prusy Wschodnie i prowadzi przez Polskę i W. M. Gdańsk. Z uwagi na to rząd **niemiecki zwrócił się do rządu polskiego z prośbą o udzielenie samolotom uczestniczącym w locie pozwolenia na przelot przez Polskę do Prus Wschodnich.** Będąc zdania, że połączenie Rzeszy Niemieckiej z Prusami Wschodniemi na tej jego części, która prowadzi przez Polskę, powinno posiadać normalne warunki komunikacyjne, polskie władze uznały za możliwe udzielenie pozwolenia, **godząc się na przelot nad Polską 100 samolotów niemieckich w ciągu jednego dnia,** grupami na linji Szczecin—Kartuzy — Gdańsk do Prus Wschodnich, zaś w drodze powrotnej na linji Gdańsk — Kościerzyna — Bytów.

Walka na śmierć i życie z rządem Hitlera wypowiedział kongres żydostwa w N. Yorku

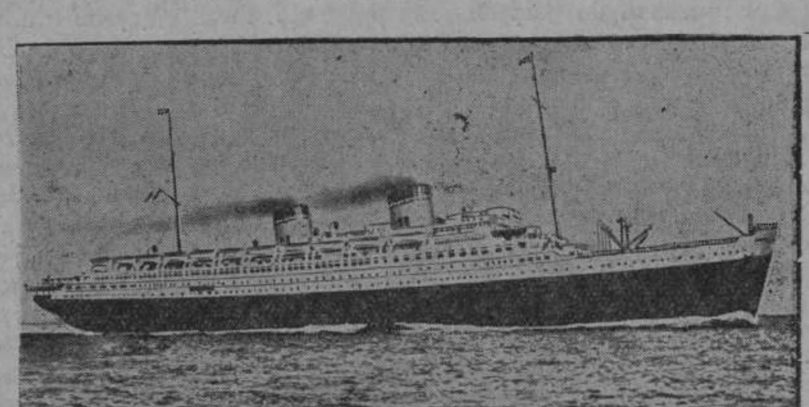
NOWY JORK, 23. 8. — Komitet wykonawczy odbywającego się u kongresu żydowskiego uchwalił jednomyślnie popieranie bojkotu Niemiec również i wśród ludności nieżydowskiej Stanów Ziednoczonych.

Uchwalono rezolucję zwrócenia się z apelem do poczucia sprawiedliwości narodu amerykańskiego oraz do Ligi Narodów w sprawie pogwałcenia przez Niemcy Traktatu wersalskiego przez prześladowanie żydów pod rządem Hitlera. Uchwalono starać się o adoptowanie przez żydów amerykańskich 20.000 dzieci żydów niemieckich.

Kongresowi przewodniczy dr. Tenenbaum, autor powyższej rezolucji oraz prezes komitetu wykonawczego.

Działacz żydowski Untermeyer w przemówieniu swem oświadczył że jeżeli żydzi amerykańscy wytrwają w bojkocie Niemiec, to wówczas ustrój obecny w Niemczech może załamać się w krótkim czasie.

Poszczególni mówcy protestowali przeciwko obojętności rządu Stanów Zjednoczonych, który nie wystąpił ani razu z protestem przeciwko okrucieństwom rządu Hitlera.

NOWY REKORD.

Włoski parowiec oceainczny „Rex“ przebył przestrzeń z Gibraltar do Nowego Jorku w ciągu 4 dni i 14 godzin. Jechał zatem przeciętną szybkością 28.29 mil morskich na godzinę. Dotychczasowy rekord parowca „Bremen“ wynosił28,15 mil. „Rex“ zdobył zatem niebieską wstęgę.

Dwa wielkie pożary

PIOTRKÓW. W wsi *Alinów*, gminy Łąkowa, wybuch *pożar*, który w szybkiem tempie zaczął się rozszerzać. Spłonęły *dwa domy mieszkalne, trzy stodoły 5 obór, oraz żywy i martwy inwentarz.* Ogień przeniósł się następnie do sąsiedniej wsi *Mokracz, gdzie spłonęło pięć domów, 8 stodół, 7 obór, inwentarz żywy i martwy raz tegoroczne zbiory.*

Krwawa zemsta

KIELCE. W Czubrowicach pow. olkuskiego niejaki Jan Redel z zemsty poderżnął gardło sołtysowi wsi Izdebskiemu. Na krzyk napadniętego wpadł do lokalu szwagier Redla Mosur, któremu Redel również poderżnął gardło. Ciężko rannego Mosura przewieziono do szpitala w Krakowie, Izdebski zaś zmarł. Sprawca został ujęty i przekazany władzom sądowym.

Straszna katastrofa

NOWY JORK. W Wilmington w stanie Delaware wydarzyła się *straszna katastrofa, spowodowana zderzeniem autobusu wycieczkowego i automobilu ciężarowego z środkami wybuchowemi. W katastrofie utraciło życie 8 osób, 26 jest ciężko rannych.* Obydwa samochody zostały zniszczone.

Wielka burza

BERLIN. W czasie zlotu młodzieży hitlerowskiej w *Monachjum* przy udziale *43 tys. uczestników nad obozem przeszła gwałtowna burza niszcząc namioty i przewracając drzewa. Jeden z uczesników zlotu został zabity, 6 zaś jest śmiertelnie rannych.* W stanie bardzo ciężkim przewieziono ich do szpitala. Lżej rannych i pokaleczonych jest około *250 uczestników zjazdu.*

Szajka przemytników w pułapce

SOSNOWIEC. Policja wpadła na trop szajki przemyników, którzy od dłuższego czasu uprawiali na większą skalę przemyt futer z Niemiec do Polski Przemytnicy sprzedawali za pośrednictwem szajki agentów w Sosnowcu i Będzinie futra po cenach niższych od rynkowych, wskutek czego kupcy tutejsi ponieśli znaczne straty. W wyniku dochodzenia i rewizyj władze skonfiskowały kilkadziesiąt futer i aresztowały 12 przemytników.

Ludzie — olbrzymy.

Mężczyźni i kobiety z plemienia Watussi, pochodzący od Egipcjan i zamieszkujący obszary w Afryce koło jeziora Taganaiki, są wzrostu ponad dwa metry i należą do najwyższych wśród ludzi.

W Polsce brakuje około pół miljona mieszkań.

W Polsce obecnie mieszka pół miljona rodzin kątem u innych. Kiedy się ta nędza mieszkaniowa skończy trudno orzec, gdyż brakuje nam 400.000 mieszkań. Rozchodzi się wprawdzie o mieszkania 1 i 2-pokojowe.

Kobiety — włóczęgi...

W Stanach Zjednoczonych, jak podaje statystyka, jest obecnie 200.000 kobiet włóczęgów z powodu bezrobocia. Kobiety te w poszukiwaniu zarobku przechodzą z miasta do miasta

„Kupne“ narzeczone.

W całej południowej Serbji zarówno u ludności prawosławnej, jak i mahometańskiej utrzymał się obyczaj kupowania narzeczonych. Najmniejszy wykup wynosi 2000 dinarów i jest wynagrodzeniem za ubytek siły roboczej w rodzinie. —

Najdroższy automobil na świecie.

Najwspanialszym automobilem na świecie jest automobil szacha perskiego. Koła tego samochodu są wysadzane drogiemi kamieniami, brylantami, szafirami i rubinami. Wnętrze auta obite jest niebieskim safjanem. Wartość auta wynosi 25.000 funtów szterlingów.

Bogaty czyściciel butów.

Jeden z czyścicieli butów w Ameryce Pietro Icrardi, Włoch. pozostawił po śmierci rodzinie spadek w wysokości 750.000 złotych. Pokazuje się, że i w tym zawodzie można zrobić majątek. co zależy od drobnego punktu czyszczenia obuwia.

Nowe pokłady soli na Węgrzech.

Na Węgrzech w okolicy Szalnoku i Szegeda wykryto wielkie złoża soli, które pokryją całkowicie zapotrzebowanie na sól w całych Węgrzech.

Znów prowokacyjny przelot samolotów niemieckich.

MAKOSZOWY (Śląsk). Dnia 19-go bm. przelatywał nad miejscowością Makoszowy niemiecki samolot jednopłatowiec ze znakami O. K. A. T. K. Samolot leciał z Gliwic w kierunku Zabrza.

Łotwa na drugiem miejscu....

Małżeństwo na Łotwie do niczego nie obowiązuje. Rozwód można dostać w ciągu dwóch tygodni. Ameryka pierwsze. Łotwa drugie zajmuje miejsce pod względem rozwodów.

„Gdańsk pozostanie niemiecki“.

W związku z odbytym w Monachjum koncercie gdańskiej orkiestry hitlerowców, stojącym pod hasłem „Danzig bleibt deutsch", wygłosił przemówienie autor tej imprezy propagandowej, Patzer, podkreślając znaczenie propagandowe podróży orkiestry po Niemczech dla przekonania Niemców o idei wielko-niemieckiej. „Jesteśmy Niemcami i musimy kiedyś z powrotem stać się Niemcami. Gdańsk jest naszym krajem rodzinnym, Niemcy zaś naszą ojczyzną".

Błękitny meteor nad Polską.

Dnia 15 bm. o godz. 23,53 zauważono w obserwatorjum na górze Lubomir w Beskidach, nisko na południowym wschodzie świetlny meteor, który rozjaśnił nagle miejscowość. — Meteor zostawił po sobie krótki ślad.

Ten sam meteor zaobserwowany został w obserwatorjum krakowskiem na południowo-wschodniem niebie. Zabłysnął on jasnem niebieskawo-białem światłem, najsilniej świecąc pod koniec swej drogi, gdzie czynił wrażenie rozpadania się. Pozostawił on po sobie szeroki jasny ślad, widoczny dla gołego oka.

Nowa pielgrzymka poszukiwaczy złota

NOWY JORK. W ostatnich czasach zauważyć się daje znacznie wzmożony ruch poszukiwaczy złota do Alaski. Podróże nie odbywają się już teraz sankami, ciągniętemi przez psy, ale samolotem Z Nome do Fairbanks jechało się ongiś z sankami 28 dni kosztem 400 dolarów, dziś drogę tę przebyć można samolotem za 100 dolarów w ciągu pięciu godzin. Według sprawozdań rzeczoznawców, na przestrzeni do gran. kanadyjskiej około For Yukon aż do wybrzeża Arktycznego Oceanu, znajdują się nietknięte olbrzymie pokłady złota.

OHYDNE!

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Havanny, iż tłum **rozbił grobowiec,** w którym pochowany został b. szef policji z czasów prezydenta Machado. **Zwłoki wyciągnięto z trumny i wleczono na sznurze przez ulice miasta, poczem powieszono je na latarni, oblano naftą i spalono.**

Zwęglone szczątki wrzucono do morza. Podobno czynu tego dokonali studenci, należący do tajnej organizacji „ABC".

OBNIŻENIE TARYF KOLEJOWYCH NA PRZEWÓZ CEGŁY DO GDYNI

i miejscowości wybrzeża morskiego.

W związku z ostatnio wprowadzonemi zniżkami na przewóz cegły dla niektórych okolic w kraju, wystąpiono z wnioskiem do Ministerstwa Komunikacji o obniżenie przewoźnego dla cegły, sprowadzanej do Gdyni i miejscowości wybrzeża morskiego z odległości do 200 km.

ULGI KOLEJOWE DLA UCZNIÓW

na ostatnie dni sierpnia br.

Ze względu na wcześniejsze rozpoczęcie roku szkolnego, Ministerstwo Komunikacji uznało konieczność wprowadzenia specjalnych biletów kolejowych dla młodzieży szkolnej na okres od dnia 20 do dnia 31 sierpnia rb. — Młodzież szkolna korzystała dotychczas stale z biletów ulgowych, upoważniających do przejazdu pomiędzy miejscem zamieszkania ucznia a szkołą. Bilety takie ważne były na okres jednego miesiąca i wykupywało się je na początku każdego miesiąca. Wobec jednak rozpoczęcia zajęć szkolnych w br. już w dniu 21 sierpnia, zarządzenie p. Ministra Komunikacji poleciło wszystkim Dyrekcjom Kolejowym sprzedawanie biletów uczniowskich do końca sierpnia za opłatą $1/3$ ceny ulgowego miesięcznego biletu uczniowskiego.

Przepisowe mundurki dla chłopców i dziewcząt.

W myśl nowych przepisów obowiązuje dla chłopców mundurki granatowe zapinane na jeden rząd z wyłogami i nałożonemi kieszeniami, spodnie wyrzucane pod kolanami i czapki okrągłe z daszkiem i orzełkiem.

Dla dziewcząt spódniczki układane, bluzki marynarskie i berety.

Z całej Polski

— *GRUDZIĄDZ.* (Nagły zgon). W czasie pełnienia służby w „Rolniku" przy ul. Wybickiego zmarł nagle stróż firmy Jan Januszewski.

— *KÓRNIK.* (Samobójstwo.... z humorem). Na cmentarzu w Kórniku powiesił się w tych dniach były obywatel kórnicki Michał Krawczyński, kierownik spółki „Pług". w podeszłym wieku 77 lat. W liście pozostawionym poprosił kilku dawniejszych kolegów i znajomych o poniesienie kosztów pogrzebu, podając jako powód samobójstwa złamanie licznemi chorobami. List swój zakończył parafrazą Wyspiańskiego:

„Miałeś chamie złoty róg,
Będąc kierownikiem firmy „Pług".
A jako twych trudów twór,
Boś był głupi — został ci ino sznur!
Sapienti sot!"

— *BIAŁA.* (Zmiażdżona wrotami stodoły) W Wilkowicach, pow. Biała wydarzył się straszny wypadek. W czasie zabawy na podwórzu domostwa rodziców 2-letnia Stanisława Niklówna przy otwieraniu ciężkich wrót w stodole została przygniecona wypadającemi z zawiasów wrotami i poniosła śmierć na miejscu. Nieszczęśliwe dziecko doznało zupełnego zmiażdżenia czaszki.

KOMORNIK, A OBRONA INTERESÓW ROLNIKA.

W związku z rozpoczętym ze żniwami okresem egzekucyj, powodujących wpływ porad i zapytań rolników, Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, w kilku następujących uwagach poda wskazówki obrony interesów rolnika przed ewentl. nadużyciami egzekucyjnemi. —

I.

Zajęcie przedmiotów niezbędnych do prowadzenia warsztatu rolnego.

Najczęstszem przekroczeniem jest zajęcie u rolnika przedmiotu niezbędnie potrzebnego do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Przedmioty takie w myśl § 571 kodeksu postępowania cywilnego nie ulegają bowiem zajęciu. W wypadku więc, gdy komornik sądowy zajmie takie przedmioty pomimo oświadczenia dłużnika, że bez nich nie może gospodarować, poszkodowany rolnik może najpóźniej w ciągu 7 dni od daty zajęcia wnieść skargę na czynności komornika do sądu Grodzkiego i stawić wniosek o uchylenie zajęcia jako niedopuszczalnego. —

Dobrze jest do takiej skargi dołączyć świadectwo wystawione przez właściwego terytorjalnie rzeczoznawcę sądowego do spraw rolnych, stwierdzające, iż zajęty inwentarz lub ziemiopłody są niezbędne rolnikowi do gospodarowania lub też zaznaczyć w niej, że dłużnik prosi o wydelegowanie biegłego w celu zbadania sprawy na miejscu. —

O ile jest już wyznaczony termin licytacji należy w skardze prosić o zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu jej załatwienia.

Jeżeli wierzyciel jest na miejscu można przed wniesieniem skargi do Sądu zwrócić się do niego o polecenie komornikowi odstąpienia od zajęcia. W każdym razie pamiętać należy, że Sąd nie rozpatrzy skargi wniesionej po upływie 7 dni od zajęcia, to też należy się spieszyć, a ewtl. orzeczenie biegłego można nawet potem przesłać dodatkowo.

O ile Sąd Grodzki nie przychyli się do prośby dłużnika, to w terminie tygodniowym od doręczenia odpowiedzi można wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego.

II.

Zajęcie przedmiotu będącego własnością rolnika—dłużnika.

Bardzo również często zdarzają się wypadki, że komornik zajmie u dłużnika przedmiot, nie będący jego własnością n. p. rolnik wypożyczył od sąsiada bryczkę lub knura albo kanapę — przychodzi komornik i fantuje te przedmioty. —

Otóż według § 583 kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli komornik zajmie przedmiot nienależący do dłużnika, to dłużnik winien mu oświadczyć odrazu czyją one są własnością, lub komu służy do nich jakiekolwiek prawo i jaki jest adres tych osób, a komornik jest zobowiązany zawiadomić je o zajęciu. —

Aby bronić swego prawa do bezprawnie przez komornika zajętej rzeczy właściciel może wytoczyć przeciwko tej osobie, z polecenia której komornik prowadzi egzekucję, t. zw. *skargę interwencyjną.* Lepiej jest jednak przed wytoczeniem skargi zawezwać tę osobę do zwolnienia zajętych przedmiotów, ofiarując dowody ze świadków lub z kontraktu kupna etc., że rzeczy zajęte nie są własnością dłużnika.

O ile egzekucję prowadzi nie komornik lecz sekwestrator skarbowy, to przed wniesieniem skargi interwencyjnej, należy koniecznie zwrócić się do Urzędu Skarbowego i wysunąć wszystkie zarzuty. *Dopiero po dwóch tygodniach* można wnieść proces do Sądu, w przeciwnym razie koszty sądowe obciążają tego, kto wniósł skargę, choćby nawet ją wygrał.

III.

Oszacowanie i sprzedaż z licytacji.

Dotychczas sprawa oszacowania była mniej ważna, a to dlatego, że jeżeli w pierwszym terminie licytacja nie dochodziła do skutku, to w następnych terminach komornik sprzedawał zajęty przedmiot za pierwszą lepszą ofiarowaną sumę. —

Nowy kodeks postępowania cywilnego postanawia, że już w protokóle zajęcia komornik winien oznaczyć wartość zajętej ruchomości. Komornik na żądanie zainteresowanych musi przywołać biegłego.

Na pierwszej licytacji cena wywoławcza stanowi połowę sumy oszacowania. Cena wywoławcza jest najniższa za którą można zbyć ruchomość. Jeżeli nikt nie zaofiaruje przynajmniej ceny wywołania, licytacja nie dochodzi do skutku — oto dlaczego należy dbać o to, aby zajęte przedmioty zostały należycie oszacowane. Na drugiej licytacji cena wywoławcza wynosi dwie piąte części sumy oszacowania. Jeżeli i ta licytacja nie dojdzie do skutku wierzycielowi służy prawo przejęcia ruchomości na własność w cenie wynoszącej połowę sumy oszacowania.

W ten sposób najniższa cena sprzedażna zajęej ruchomości jest dwie piąte sumy oszacowania.

Powyższe pobieżne uwagi są obecnie bardzo aktualne. We wszelkich innych sprawach egzekucyjnych, o których nie było w nich mowy, należy zwracać się listownie wprost do Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w Toruniu (ul. Sienkiewicza 12). —

Podróżuj odtąd tylko samolotem

Są to maszyny bardzo silne i wielkie

Obecnie podczas kanikuły wiele się słyszy skarg na umęczenie i niewygody podczas podróży kolejowej w dalsze strony: albo ściany wagonów są pod wpływem ustawicznego gorąca mocno rozgrzane, albo wagony są przepełnione, albo od tytoniu głowa boli, albo mimo posiadania biletu wyższej klasy trzeba stać na korytarzu; otóż „przyjemności" częste dzisiejszej podróży kolejowej.

Za to można sobie przy dłuższych zwłaszcza podróżach życie uprzyjemnić, przebywając dalekie przestrzenie kraju nowocześniejszym środkiem komunikacyjnym, tj. samolotem pasażerskim.

Nie wszyscy wiedzą, że opłaty samolotami w Polsce się równają obecnie opłacie biletu drugiej klasy pociągu pospiesznego; do tego istnieją jeszcze różnorakie zniżki, które tu przytoczyć warto dla tych, którzyby z takiej wygodnej i przyjemnej podróży korzystać chcieli.

Korzystać mogą z zniżki:

I. 50%-owej od normalnej opłaty za przewóz samolotem:

a) senatorowie i posłowie R. P.,

b) urzędnicy państwowi R. P. w służbie czynnej,

c) oficerowie i podoficerowie zawodowi W. P. w służbie czynnej,

d) inwalidzi wojenni W. P.,

e) radni miast i urzędnicy tych samorządów, które są udziałowcami P. L. L. „LOT".

II. 25%-owej od normalnej opłaty za przewóz samolotem: członkowie Aeroklubu R. P. i Klubów afilowanych.

III. 20%-owej od normalnej opłaty: stali członkowie LOPP.

U nas na terenie Polski kursują samoloty pasażerskie na następujących regularnych linjach lotniczych (według książki „Polskie Linje Lotnicze LOT, wydanej 1933 r., lato):

1) z Warszawy do Gdańska — Gdyni i zpowrotem, 319 km zł. 45,—;

2) z Warszawy do Bydgoszczy i zpowrotem, 252 km. zł. 35,—;

3) z Warszawy do Poznania i zpowrotem 313 km., zł. 39,—;

4) z Warszawy do Katowic i zpowrotem, 286 km., zł. 40,—;

5) z Warszawy do Krakowa i zpowrotem, 272 km., zł. 40,—;

6) z Warszawy do Lwowa i zpowrotem, 370 km., zł. 57,—;

7) z Warszawy do Wilna i zpowrotem, 430 km., zł. 50,—.

Cena jest podana przy każdej linji za jednorazową podróż w normalnej wysokości; od tej kwoty można sobie łatwo obliczyć daną zniżkę.

Z wyjątkiem linji Warszawa — Bydgoszcz i zpowrotem, gdzie samoloty pasażerskie kursują tylko w poniedziałki, środy i piątki, kursują samoloty codziennie według stałego rozkładu lotów. Rozkład taki rozsyłają bezpłatnie wszystkie porty lotnicze powyżej wymienione w formie małej obszerniejszej; starczy na pocztówce o taki rozkład poprosić z podaniem swego adresu.

P. L. L. „LOT" przewożą podróżnych i ich bagaż bezpłatnie z miasta do lotnisk i z lotnisk swemi samochodami, z wyjątkiem Warszawy, gdzie lotnisko znajduje się w mieście przy ulicy Topolowej 1, dokąd można dojechać tramwajami i autobusami.

Dzisiejsze samoloty pasażerskie dawają 100-procentową pewność podróży swym pasażerom; są bardzo komfortowo urządzone. Zależnie od kierunku wiatru jedzie samolot na wysokości 300 — 1200 metrów ponad ziemią. Z każdej strony kabiny pasażerskiej ma się wspaniały widok na dolny krajobraz; widok ten sięga, zależnie od pogody, do 60 km na wszystkie strony.

Podróż trwa krótko; bo samolot leci przeciętnie w godzinie 140—170 km. Piloci samolotów pasażerskich są to doświadczeni ludzie z lotnictwa, jadą pewno; umieją z zimną krwią opanować wiatry i burze nieprzewidziane. Na wypadek gdy według przepowiedni meteorologicznej grozi silna burza, odkłada się to na kilka kwadransy wzgl. na kilka godzin; ale to bardzo rzadko zachodzi. Samoloty odchodzą z lotniska przy normalnych warunkach atmosferycznych z punktualnością kolei państwowych.

Polskie Linje Lotnicze używają dotąd przeważnie samolotów typu „Junkers"; jest tam także ogrzewanie kabiny pasażerskiej w każdej porze roku. Okna można, jak w kolejach, otwierać, i świeże powietrze uprzyjemnia i skraca drogę.

Kto raz spróbował lecieć samolotem pasażerskim, ten zawsze będzie używał w dalszych podróżach jedynie samolotu ze względu na szybkość podróży i wygody rozmaite.

Opowiadania o tzw. „chorobach powietrznych" — to przeważnie przesada; bardzo rzadko zachodzą i mają przebieg łagodny.

Leć raz samolotem! i to samo powiesz co czytasz w nagłówku!

Lotnik.

KRZYŻAKOM Z POD ZNAKU SWASTYKI DO PAMIĘTNIKA!

W 824-tą rocznicę zwycięstwa oręża polskiego pod Wrocławiem

Dziś, 24 sierpnia mija 824-ta rocznica wielkiego zwycięstwa oręża polskiego nad Niemcami pod Wrocławiem.

Dumny cesarz niemiecki, Henryk V zażądał od króla polskiego Bolesława Krzywoustego daniny hołdowniczej i uznania jego zwiechrznictwa. Mężny król polski oparł się temu, dając cesarzowi Henrykowi znać iż w obronie niepodległości swego kraju życie gotów położyć a poddanym jego być nie myśli.

Cesarz przeszedł więc granice Polski obległ warowne miasto Głogów, którego mieszkańcy bronili się mężnie aż do przybycia pomocy Króla Bolesława.

Tenże odniósł nad Niemcami tak świetne zwycięstwo, że trupy żołnierzy niemieckich legły wielkiemi stosami. — Trupów nie zdążono pochować — psy je roznosiły. Odtąd też nazwa „Psie Pole".

Przypominamy dziś to świetne zwycięstwo polskiego oręża. Przypominamy to zwłaszcza sąsiadom z pod znaku swastyki, że gdyby poważyli się naruszyć choć jedną piędź naszej ziemi, wówczas możemy powtórzyć „Psie Pole"-

Z tradycji wsi

DOŻYNKI — WIENIEC — OKRĘŻNE

„Złociła się w polu
Pszeniczka kochana —
Na dożynki idziem
Do naszego pana".

W mieście bodaj nie utrzymuje, nie pielęgnuje się tyle tradycji jak na wsi. Do tradycji — tego świętego uczucia Narodów należą dożynki, wieniec, okrężne, albo inaczej zwane „obrzynki".

Dożynki, zwane w różnych częściach kraju inaczej, znane są jednak wszędzie. —

Urządzają je nietylko bogatsi, ale też biedniejsi. Biedny rolnik, co to żniwa zakończy w jeden dzień zatyka ostatni snopek na kosę i niesie do chaty, gdzie czeka nań żona, która ugotowała obfitszą niż zwykle wieczerzę.

Bogatszy rolnik, ziemianin, czeka chwili, aż pracownicy jego ukończą żniwa, wówczas po pracy urządza „Dożynki" polegające na tem, że najpilniejsza pracownica czyli przodownica przy akompanjamencie śpiewu składa swemu „panu" piękny wieniec upleciony z najprzedniejszego zboża.

Śpiewają wówczas:

„Plon niesiemy plon
W jegomości dom"

a dalej:

„Złociła się w polu
Pszeniczka kochana —
Na dożynki idziem
Do naszego pana".

„Jegomość", jak nazywają swego chlebodawcę, odbiera ofiarowany wieniec i zaprasza żniwiarzy na obfity poczęstunek. „Dożynki" kończą się wspólną zabawą, albo w domu gospodarza albo w karczmie, gdzie w dalszym ciągu śpiewa się tradycyjne śpiewki.

Podstawą okrężnego jest oddanie panu wianka zbożowego. Często wplatają do wianka tego kwiaty, ofiarowują też kilka wianków z różnych zbóż, a niektórzy dodają nadprogramowe ozdoby jak np. mirt, bukszpan, sitowie, leszczynę, lub też nawet świecidełka rozmaite i wstęgi. Wieńce z orzechów laskowych są używane w poznańskiem i nie są zwyczajem nowym lecz już od dawna praktykowanym. W Wielkopolsce i na Mazowszu, oprócz wianków przynoszą żeńcy pęczki zboża, zwane tam pępkami, oraz pas z kłosów dla gospodarza lub też jak w poznańskiem, przywożą pod dwór na wozie ustrojonym kwiatkami ostatni snop.

Wszędzie prawie przynoszą jednak wieniec i to wypełniony najpiękniejszemi kłosami, a wieniec ten niesie przodownica z pośród żniwiarzy. Niekiedy wianek niesie dziewczyna najczystszych obyczajów, czasem dziewczynka niedorosła. —

Na Mazowszu przodownica nosi nazwę postatnicy. „Postać" bowiem w języku ludowym jest to rząd żniwiarzy i samo pole żniw, a więc przodownica prowadzi niejako całą postać. Spotykamy też w różnych dzielnicach nazwy rozmaite dla przodownic, jak np. „zażenica" (w płockiem), „sternica" (lubelskie, radomskie, sandomierskie), „kniehynia" (na Pokuciu) i inne.

Obecnie stopniowo zwyczaj dożynek zanika nagół lub też uważany za powód do zabawy, mającej na celu wynagrodzić dodatkowo pracę żniwiarzy, — przyczem zatraca swe obrzędowe cechy, a pijatyka staje się, niestety, dziś najważniejszą częścią obchodu.

PO POWROCIE Z WAKACJI

nie należy zapominać o odnowieniu prenumeraty

„GŁOSU WĄBRZESKIEGO"

na miesiąc WRZESIEŃ. —

DO PIĄTKU

25 bm. przyjmują przedpłatę urzędy pocztowe, p. p. listonosze oraz agencje naszego pisma: w GOLUBIU i KOWALEWIE.

PROSIMY PAMIĘTAĆ,

że w najbliższym czasie dodamy naszym abonentom zupełnie bezpłatnie drugi tom „Rzeczy Ciekawych i Pożytecznych".

DZIŚ jeszcze więc należy odnowić prenumeratę.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wąbrzeźno, dnia 23 sierpnia 1933 roku

MIEJSCOWE

— *W NAJBLIŻSZYCH DNIACH* dodamy drugi tom „Rzeczy Ciekawych i Pożytecznych", dlatego *już dziś* należy odnowić prenumeratę na miesiąc wrzesień. Prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe i pp. listonosze wzgl. administracja naszego pisma.

— *Zapowiedź okresu lat suchych.* Meteorologowie wiedeńscy zapowiadają dla Europy środkowej okres lat suchych, który rozpocznie się w roku 1934 i potrwa być może do 1960 r. Okres posuchy panował ostatnio w Europie środkowej w r. 1863 i w r. 1904.

— *Wytrwali młodzi podróżnicy.* — Przez miasto nasze przeszli dziś dwaj członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży *z Gniewu* p. p. *Rożek* Paweł *i Górski Jan,* którzy wracali pieszo z *Wielkich Piekar* (na Śląsku) gdzie brali udział w Ogólnopolskim Zlocie S. M. P. Zaznaczyć musimy, że młodzi podróżnicy tamdotąd również szli pieszo.

—o—

WYPADKI I ZDARZENIA

— *KTO ŚPIEWAŁ?* W związku z naszą notatką umieszczoną w nr. poprzednim naszego pisma pt.: *„Do czego już nie dochodzi"* stwierdzamy, że nie śpiewali niemieckiej pieśni ani Smoczyński Kaz., Broniewski Jan wzgl. Lewandowski Jan, lecz 4 innych osobników, których nazwiska są nam znane a o których szersze generalja spiszemy i podamy do wiadomości Czytelnikom.

— *Dur brzuszny.* Ostatnio w powiecie naszym zanotowano kilka wypadków duru brzusznego i to w *Łobdowie i Kurkocinie.* W tej ostatniej miejscowości zanotowano kilka poważniejszych zachorzeń. Jedną ofiarę duru brzusznego niej. *Falkowską z Kurkocina* w stanie ciężkim odwieziono do szpitala w Wąbrzeźnie. Wszelkie środki ostrożności przedsięwzięto. —

— *Oberwanie chmury.* Z niedzieli na poniedziałek nad miejscowościami *Jaworze, Osieczek, Piwnice* przeszła wielka burza połączona z oberwaniem chmury. Pola niżej położone zostały zalane wodą. Z powodu tego, że na polach nic obecnie niema, więc burza nie wyrządziła wielkich szkód.

—o—

Z powiatu

— *DĘBOWAŁĄKA.* (Zabawa). W nadchodzącą niedzielę, dnia 27 bm. odbędzie się w Dębowejłące zabawa placówki Powstańców i Wojaków O. K. VIII. Na powyższą zabawę uprzejmie zaprasza się obywatelstwo Dębowejłąki i okolicy.

— *MAŁE PUŁKOWO.* (Dożynki). W niedzielę 27 sierpnia w sali p. Szymczaka odbędą się tradycyjne dożynki. Początek o godzinie 7-mej wiecz.

— **KSIĄŻKI.** (Z życia braci wojackiej). W niedzielę, dnia 20 bm. w sali p. Deutschmanna odbyło się zebranie placówki Powst. i Wojaków O. K. VIII. Książek, przy udziale członków zarządu powiatowego: prezesa Czerwińskiego, sekretarza Dudziaka i skarbnika Wolnika i delegata kom. pow. p. w. i w. f. plut. Bronowskiego, Po zagajeniu zebrania przez prezesa miejscowej placówki p. Baczewskiego, referat wygłosił prezes pow. Czerwiński, wskazując na konieczność umundurowania placówki, gremjalnego udziału w święcie p. w. i w. f i innych sprawach.

Ponieważ niektórzy członkowie nie mają na umundurowanie, wójt p. Leśnik postanowił własnym sumptem kupić 15 czapek. Bezpośrednio po zebraniu placówki odbyło się zebranie zarządu ze współudziałem członków zarządu powiatowego.

— *OSIECZEK.* (Z zebrania Powstańców i Wojaków O. K. VIII). Ubiegłą niedzieli w świetlicy, w szkole, odbyło się miesięczne zebranie placówki Powstańców i Wojaków O. K. VIII Osieczek, na które przybyli z zarządu powiatowego: prezes pow. Czerwiński, sekr. pow. Dudziak, skarbnik pow. Wolnik i delegat powiatowej komendy p. w. i w. f. plut Bronowski, oraz liczni goście i członkowie. Zebranie zagaił i gości powitał prezes placówki p. Jaranowski, poczem zabrał głos prezes powiatowy p. Czerwiński, który w obszernym referacie wskazał na ważność święta powiatowego p. w. i w. f. przyczem usilnie wszystkich zachęcał do wzięcia udziału w święcie, które odbędzie się w dniu 10 września br. Po przemówieniu p. plut. Bronowskiego, który także zawezwał do licznego udziału, oraz po omówieniu spraw organizacyjnych placówki zebranie zakończono hasłem „Wolność".

— *OSIECZEK.* (Rozpoczęcie roku szkolnego). W dniu 21 sierpnia br. w miejscowej szkole rozpoczął się nowy rok szkolny nabożeństwem, które na pomyślną intencję zakupiła dziatwa szkół Osieczka i Piwnic. Uroczystą Mszę św. odprawił ks. proboszcz Fischoeder. W podniosłej nauce, jaką miał czcigodny kapłan po skończonem nabożeństwie, zachęcał dzieci do pilności w nauce, do posłuszeństwa i szacunku swym wychowawcom pp. nauczycielom, życząc zarazem, by wyrosły na dzielnych obywateli, a w potrzebie — obrońców naszej kochanej Rzeczypospolitej Polskiej.

Po skończonej nauce ks. Proboszcz zaintonował pieśń „Boże coś Polskę“, którą dziatwa szkolna wraz z nauczycielstwem i zebranemi rodzicami w podniosłym nastroju odśpiewali. Podkreślić należy z uznaniem obywatelskie i nawskroś państwowe stanowisko ks. proboszcza Fischoedera, jakie stale zajmuje do organizacyj o charakterze P. W., do których to organizacyj odnosi się zawsze z największą sympatją, służąc ze swej strony wydatną pomocą i opieką.

— *OSTROWITE.* (25-lecie Ochotn. Straży Pożarnej). Dnia 19 sierpnia br. w sali p. Maszkiewicza w Ostrowitem odbyło się zebranie tut. oddziału Straży Pożarnej, celem przygotowania programu uroczystego obchodu z okazji 25-lecia istnienia tejże organizacji w Ostrowitem. W skład komitetu wszedł zarząd straży oraz pp. Jędryczaka i Mossakowski, miejscowi nauczyciele. Uchwalono, że obchód ma się odbyć w połowie września. Datę i program uroczystości podamy później.

— *ELGISZEWO.* (Ostatnia zabawa letnia). Placówka Powstańców i Wojaków w Elgiszewie urządza w niedzielę, dnia 27 bm. przy jeziorze Okonin wielką ostatnią zabawę letnią. Początek o godz. 14-tej. W programie b. wiele niespodzianek, przejażdżki łodziami, wyścigi kajaków, wyścigi pływackie itp.

—:o:—

Kowalewo

— **Rozpoczęcie roku szkolnego.** Skończyły się błogie dni wakacyj. Rozwarły się znowu podwoje szkół, do których spieszy młodzież ze wszystkich stron. Zaroiły się ulice tłumem dzieci spieszących do ogniska wiedzy i pracy. Pierwszy dzień roku szkolnego rozpoczął się nabożeństwem, poczem dzieci udały się do szkoły, gdzie rozpoczęły się lekcje.

Mali obywatele znowu zabiorą się do całorocznej pracy, no i z utęsknieniem wyglądać będą następnych wakacyj. Oby ta praca przyniosła jaknajwiększe korzyści i przygotowała te zastępy młodzieży naszej do przyszłej pracy dla Ojczyzny.

—o—

Z okolicy

× Cieszyny. (Kradzież). Dnia 16. 8. br. o godz. 24-tej skradziono na szkodę Mrozowskiego Józefa zam. w Cieszynach jeden rower męski marki „Uranja“ nr. 50317 wartości 130,— zł z korytarza wymiany mąki Szymeckiego w Pląchotach. Sprawcy dotychczas nie ujęto.

GIEŁDA POZNAŃSKA.

Poznań, 21. VIII. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.

Ceny transakcyjne:

Żyto 90 tonn par. Poznań	14,50
Owies 30 tonn par. Poznań	11,15
Żyto 1410 tonn na odmiennych war.	14,00—14,50
Pszenica nowa zdatna do przemiału	18,50—19,00
Jęczmień 691 g/l	14,00—14,50
Jęczmień 662 g/l	13,00—14,00
Owies	10,50—11,00
Mąka żytnia 65% wł. work.	21,75—22,00
Mąka pszenna 65% wł. work.	32,00—34,00
Otręby żytnie	8,00— 8,75
Otręby pszenne	8,50— 9,00
Otręby pszenne (grube)	9,50—10,00
Rzepak zimowy	32,00—33,00
Rzepik zimowy	42,00—43,00
Gorczyca	40,00—43,00
Groch Viktoria	18,00—22,00
Groch Folgera	21,00—25,00
Mak niebieski	55,00—60,00

BANK POLSKI PŁACIŁ W DNIU 21-GO BM. ZA:

dolary amerykańskie (za jeden)	6,50
funty szterlingów (za jeden)	29,35
franki szwajcarskie (za sto)	172,07
franki francuskie (za sto)	34,89
marki niemieckie (za sto)	209,—
guldeny gdańskie (za sto)	173,07
liry włoskie (za sto)	46,72
floreny holenderskie (za sto)	359,67

URZĘDOWE SPRAWOZDANIE TARGOWE KOMISJI NOTOWANIA CEN

Poznań dnia 22. 8. 33 r.

Woły:	
pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	68—72
mięsiste tuczone młodsze do lat 3	60—64
mięsiste tuczone starsze	48—52
miernie odżywione	40—48
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	60—66
tuczone mięsiste	54—58
nietuczone, dobrze odżywione starsze	46—52
miernie odżywione	38—44
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	64—70
tuczone mięsiste	58—60
nietuczone dobrze odżywione	42—44
miernie odżywione	25—32
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	66—72
tuczone mięsiste	60—64
nietuczone, dobrze odżywione	48—56
miernie odżywione	04—46
Młodzież:	
Dobrze odżywione	38—40
miernie odżywione	34—36
CIELĘTA:	
b) najprzedniej. cielęta tuczne	84—90
tuczone cielęta	70—80
dobrze odżywione	64—70
Miernie odżywione	54—60

Drukiem i nakładem: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki — Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno, Mickiewicza 1